

Dísztányér - a május hó jelképes ábrázolásával (szerelmespár és bolond)

Ötvösgyűjtemény

Leltári szám:	4988
Alkotó:	Reymond, Pierre (1513 - 1584)
Készítés ideje:	1560
Készítés helye:	Limoges
Jelzés:	fenekén mesterjelzés és évszám (PR monogram és 1560)
Anyag:	réz
Technika:	festett zománc
Méret:	átmérő: 17,5 cm

A reneszánsz korának híres zománcművészeti központjában, Limoges-ban, Pierre Reymond műhelyében készült dísztányéron a május jelképes ábrázolása látható. A tál eredetileg minden bizonnyal egy 12 darabos, hónapábrázolásokat bemutató sorozat darabja volt.

A dísztányér fekete alapon *grisaille* technikával, azaz a szürke szín árnyalataival festett, aranyozással díszített. A peremszálon reneszánsz ornamentika között egy-egy ovális kartusban a *MAY* felirat, valamint az Ikkrek csillagkép látható.

A "hónapok munkái" képciklusok középkori eredetű ikonográfiai hagyománya szerint a május a solymászat, de egyben a szerelem és az udvarlás hónapja is. Ennek megfelelően a május hónapot jelképező dísztálon középpontban egy ölelkező szerelmespár ábrázolása kapott helyet. A kíséretükben megjelenő bolond alakja a szerelem féktelen természetére utal, hasonlóan több egykorú, a 16. század közepén készült német fametszethez (ld. [itt](#) és [itt](#)). A tányér hátoldalán fiatal férfi profil képmása látható.

A párizsi Musée des Arts Décoratifs és a Louvre gyűjteményében Reymond több mint tizenöt hasonló, az egyes hónapokra jellemző tevékenységek és a zodiákus-jegyek ábrázolásával díszített dísztányérját őrzik. Így például az augusztust jelképező darabon az aratás (ld. [itt](#)), a szeptemberin a szüret (ld. [itt](#)), a decemberin pedig a disznóvágás (ld. [itt](#)) jelenete látható. A polikróm, illetve *grisaille* festésű darabok több, különböző években készült sorozathoz tartoznak.

A Bonhams aukciósház 2010. július 7-i londoni árverésén egy azonos jelenetet ábrázoló, az április hónapot jelképező tányér szerepelt (ld. [itt](#)).

A tál közeli analógiája továbbá a marylandi The Walters Art Museum gyűjteményében őrzött, 1566-ban készült dísztányér, melyen ugyancsak egy szerelmespár és a bolond alakja jeleníti meg a májust (ld. [itt](#)).

Irodalom

- Szerk.: Pataki Judit: *Az idő sodrában. Az Iparművészeti Múzeum gyűjteményeinek története.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2006. - Nr. 6. (Békési Éva)
- Szerk.: Lovag Zsuzsa: *Az Iparművészeti Múzeum. (kézirat).* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1994. - Nr. 213.
- szerző: Prékopa Ágnes: *Európai zománcművesség a középkortól a szecesszióig. Válogatás az Iparművészeti Múzeum gyűjteményeiből.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1991. - Nr. 4. és kép
- Szerk.: Péter Márta: *Reneszánsz és manierizmus. Az európai iparművészet korszakai.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1988. - Nr. 289. (Szilágyi András)
- Szerk.: Voit Pál: *Zománcművészet. Régiségek könyve.* Gondolat Kiadó, Budapest, 1983. - 12. kép (Weiner Piroska)
- Szerk.: Radocsay Dénes, Farkas Zsuzsanna: *Az európai iparművészet remekei. Száz éves az Iparművészeti*

Múzeum. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1972. - Nr. 116.

- Somogyi A.: Limoges-i zománcainkról *Az Iparművészeti Múzeum Évkönyvei*, 7. (1964). 1964. - 6. kép
- Szerk.: Ráth György, Divald Kornél: *Az iparművészet könyve. III.* Athenaeum Kiadó, Budapest, 1912. - 149. kép
- Pulszky Károly, Schickedanz Albert: *Kalauz az Iparművészeti Museum gyűjteményeihez.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1877. - p. 56., Nr. 34.

